

BOYACIKÖY ECZANESİ: İSTANBUL TARİHİNE TANIKLIK EDEN BİR ECZANE:

Gülten Dinç*

Boyacıköy Eczanesi, İstanbul Boğazı'nın Avrupa yakasında, Emirgân Caddesi ile Hekim Ata Caddesi'nin kesiştiği köşede, Fener Rum Erkek Lisesi Vakfı'na ait üç katlı bir binanın giriş katında yer alır. Eczanenin ön yüzü ve giriş kapısı İstanbul Boğazı'na, ikinci bir kapının bulunduğu yan yüzü ise Hekim Ata Caddesi'ne bakar. Eczanenin kuruluş tarihi, Naşid Baylav'ın *Eczacılık Tarihi*'nde kaynak belirtilmeden 1856 olarak verilmesine karşın,¹ birçok kaynakta ve eczanenin kapısındaki tabelada 1875 olarak geçer.^{2,3} Mert Sandalcı ise, Boyacıköy'de saptayabildiği en eski eczanenin Nicolas Aghapides'in 1888'de kurduğu eczanesi olduğunu, bu eczanenin Kuru Cadde, 9 numarada yer aldığını ve daha sonra Kasımpaşa'ya taşındığını yazar.⁴ Tüm bunlara göre 1875'lerden sonra Boyacıköy'de en az iki eczane bulunduğu ve Boyacıköy Eczanesi'nin de en az 135 yıllık bir tarihi olduğu anlaşılır.

Günümüzde Boyacıköy Eczanesi'nin yan cepheden görünümü (Fotoğraf G. Dinç).

* Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, 34098, İstanbul, gdinc@istanbul.edu.tr

¹ Naşid Baylav, *Eczacılık Tarihi*, Yörük Matbaası, İstanbul 1968, s. 444.

² Ahmet Cevdet Ekinci, "19. yüzyılda İstanbul eczaneleri (V)," *Aktüel Eczacı*, Yıl 2, Sayı 18, Haziran 1995, s. 34-35.

³ Süheyla Sivas, "20. yüzyılın başlangıcında kurulan ve İstanbul'da halen çalışmakta olan eczanelerin tanıtılması," *Tıp Tarihi Araştırmaları*, Sayı 3, 1989, s. 92-107.

⁴ Mert Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948 (Gülner-Mert Sandalcı Koleksiyonu)*, Cilt 3, Kitap 1 (Faturalar- Başlıklı kağıtlar), Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Yay., İstanbul 1999, s.181.

Eczaneden günümüze ulaşan en eski belge, eczanenin 1880’li yıllarına ait olan hasta ve ilaç kayıt defteridir. Eczaneye ait 1 Ağustos 1880’deki 1803 numaralı ilaç kaydı ile başlayıp, 15 Nisan 1881 tarihindeki 2484 numaralı kayıt ile biten defter, Fransızca olarak tutulmuş olup hasta adlarını da içerir. Eğer eczane daha önce başka bir adla işletilip, başka bir kayıt defteri tutulmamışsa, bu defterlerin elimizde bulunmayan ilk cildinin kayıtlarının 1856’ya değil 1875 ile 1878 arasında bir döneme ait olması daha olasıdır. Çünkü defterdeki kayıtlı hasta sayısını incelediğimizde kaba bir hesapla her ay yaklaşık 80 hastaya reçete yapıldığı görülüyor. Bugün elimizde eczanenin ilk yıllarına ait başka bir belge bulunmamaktadır.

Eczanenin 1880’li yıllarına ait hasta ve ilaç kayıt defteri (Fotoğraf G. Dinç).

Boyacıköy Eczanesi’nden söz edilen ikincil kaynaklarda eczanenin 1875 yılında açıldığı ve ilk olarak Rum asıllı eczacı Todori tarafından işletildiğine dair kayıtlar vardır.⁵⁻⁶ Ancak, diplomalı eczaciyân listelerine baktığımızda Todori Efendi ile ilgili net bir bilgiye ulaşamadık. Bu listelerde 1875’e kadar eczacı okulundan mezun olan iki Todori bulunduğunu saptadık. Bunlar 1850 (1266) mezunu olan İstavri Todori ile 1851 (1267) mezunu olan Todori Vasil’dir.⁷⁻⁸ Ancak bu iki isimden hangisinin Boyacıköy Eczanesi’ni işleten Eczacı Todori olduğunu kesin olarak belirleyemedik. Büyük olasılıkla her ikisinin de olmadıklarını düşünüyoruz. Yine kaynaklarda eczanenin, 1880’li yıllarda sahibi olan Rum Hanım tarafından, sadece eczane olarak işletilmesi koşuluyla Fener Rum Erkek Lisesi Vakfı’na bağışlandığı belirtiliyor, bugün

⁵ A. C. Ekinci, a.g.m., s. 34-35.

⁶ S. Sivas, a.g.m., s. 92-107.

⁷ Rıza Tahsin, *Tıp Fakültesi Tarihçesi; Mir’ât-ı Mekteb-i Tıbbiye*, 2 cilt, Eklerle Yay. A.Kazancıgil, Özel Yayınlar, İstanbul 1991, s.87-88.

⁸ N. Baylav, a.g.e., s. 220.

eczaneyi işleten Sena Yörük Gürlek de bunu doğruluyor.^{9·10·11·12} Günümüze kadar eczaneyi işleten eczacılar hakkında ikincil kaynaklarda yer alan bilgilerde ise eczaneyi işletenler ile ilgili bazı karışıklıklar olduğunu belirledik. Örn. Süheyla Sivas, eczanenin Todori'den sonra Mehmet Bey ve Eczacı Mıgırdiç tarafından işletildiği ve 1928'de Prof. Dr. Sarım Hüsnü Çelebioğlu tarafından devralındığını yazıyor. Ahmet Cevdet Ekinci, eczanenin Todori, Mehmet Bey ve Mıgırdiç Bey'ler tarafından işletildiğinin söylendiğini, Eczacı Sarım Hüsnü'nün Cerrahpaşa'daki eczanesinin ise Rumelihisarı'na nakledilip sonradan kapatıldığının bazı kaynaklarda belirtildiğini ancak Sarım Hüsnü'nün yaşamını anlattığı kitapta bu eczaneden söz edilmediğini yazıyor.^{13·14} Mert Sandalcı ise bugünkü Boyacıköy Eczanesi'nin yerinde Mıgırdiç Assaduryan'ın eczanesinin bulunduğunu ve Boyacıköy İskelesi'nin karşısında 1893–1914 yılları arasında faal olduğunu belirtiyor. Ayrıca İstanbul 1869 doğumlu ve eczacılık mektebi 1899 mezunu olan Kırkor Rupen Cerrahyan'ın 1923-24 yılları arasında açılmış olması muhtemel olan Boyacıköy'deki Cumhuriyet Yıldızı Eczanesi'nin de 1928'de kapatıldığını yazıyor.^{15·16}

1928 yılı, Boyacıköy Eczanesi ve Türk eczacılık tarihi açısından önemli bir yılı ifade eder. Çünkü 24 Ocak 1927'de 964 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Kanunu yürürlüğe girmiş, 1928 yılında ise bu kanun uyarınca Eczanelerin Tahdidî (sınırlanması) uygulaması getirilerek, bundan sonra her isteyen, istediği yerde eczane açabilme hakkı sınırlanmıştır.¹⁷ Bu uygulama çerçevesinde, 8 Mayıs 1928'de İstanbul'da nakledilecek ve kapatılacak eczanelerin bir listesi yayınlanmış ve bu listede, Boyacıköy Eczanesi'nin de adı yer almıştır. Listeye göre, Boyacıköy'de Kırkor Rupen Cerrahyan'a ait eczane kapanacak, Mehmed Nazmi Eczanesi ise Aksaray'dan Boyacıköy'e nakledilecektir.¹⁸ Cerrahyan'ın eczanesinin adı Mert Sandalcı'nın yayınladığı

⁹ A. C. Ekinci, a.g.m., s. 34-35.

¹⁰ S. Sivas, a.g.m., s. 92-107.

¹¹ M. Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948*, Cilt 3, Kitap 1, s.181.

¹² Bu konuya ve günümüze kadar eczanede çalışan eczacılara ait kayıtları elde edebilmek amacıyla Fener Rum Erkek Lisesi Vakfı ile iletişime geçtik. Eczanenin kendi mülkleri olduğunu teyit ettiler. Ancak tüm ısrar ve çabalarımıza karşın Boyacıköy Eczanesi ile ilgili olarak ellerinde bulunan belgelere ulaşma iznini alamadık.

¹³ A. C. Ekinci, a.g.m., s. 34-35.

¹⁴ S. Sivas, a.g.m., s. 92-107.

¹⁵ M. Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948*, Cilt 3, Kitap 1, s. 181.

¹⁶ Gülnur Sandalcı & Mert Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948 (Gülnur-Mert Sandalcı Koleksiyonu)*, Cilt 2, Kitap 2 (Reçeteler), Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Yay., İstanbul 2003, s. 46.

¹⁷ Turhan Baytop, *Türk Eczacılık Tarihi*, İ.Ü. Yay.No.3358, Ecz.Fak. Yay.No.47, İstanbul 1985, s.301-302.

¹⁸ N. Baylav, a.g.e., s. 42-43.

bir belgede Boyacıköy’de Cumhuriyet Yıldızı Eczanesi olarak geçtiğinden¹⁹ kapatılacak eczaneler arasında yer alan bu eczanenin bugünkü Boyacıköy eczanesi mi yoksa Boyacıköy’deki başka bir eczane mi olduğu anlaşılamamaktadır. Bu uygulama çerçevesinde Boyacıköy’de Cerrahyan’ın eczanesi kapatıldığı halde neden Mehmed Nazmi’nin eczanesinin Aksaray’dan Boyacıköy’e nakledildiği de anlaşılmaz bir durumdur. Aynı listede “Sarım Hüsnü Eczanesi, Cerrahpaşa’dan Rumelihisarı’na” nakledilecek eczaneler arasında gösterilmiş ve bazı kaynaklarda bu ibare eczanenin Boyacıköy’e nakledildiği şeklinde yorumlanmıştır.^{20,21} Ancak kanımızca bu eczane Boyacıköy’e değil listede belirtildiği gibi Rumelihisarı’na nakledilmiş olmalıdır. Kesin olan şey 1928’den itibaren Eczacı Mehmed Nazmi’nin Boyacıköy Eczanesi’ni devraldığı ve 1933’e kadar işlettiğidir. Çünkü Boyacıköy Eczanesi’nin 1928’den sonraki serüveni artık kaynaklardan net olarak izlenebilmektedir. Mehmed Nazmi eczaneyi 5 yıl işlettikten sonra,^{22,23,24} 1933 yılında eczane yine bir Rum eczacı olan Hristo Papahristo tarafından devralınır.

Hristo Papahristo

Ecz. Hristo Papahristo (Remzi Kocaer, *Türkiye Eczacılar Almanığı 1949*, Hüsniyatı Basımevi, İstanbul 1949, s. 376).

¹⁹ G. Sandalcı & M. Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948*, Cilt 2, Kitap 2, s. 46.

²⁰ T. Baytop, *a.g.e.*, s. 411.

²¹ S. Sivas, *a.g.e.*, s. 92-107.

²² İzzet Kumbaracılar, *Eczacılık Tarihi ve İstanbul Eczahaneleri*. Çelik Gülersoy Vakfı, İstanbul Kütüphanesi Yay. Tarih Dizisi 2, İstanbul 1988, s. 85.

²³ A. C. Ekinci, s. 34-35

²⁴ M. Sandalcı, *Belgelerle Türk Eczacılığı 1840-1948*, Cilt 3, Kitap 1, s. 181.

Hristo Papahristo 1909 yılında İstanbul'da doğmuş, 1933 yılında, 18 numaralı diploma ile Eczacı Mektebi'nden mezun olmuştur.²⁵⁻²⁶⁻²⁷ Hristo Papahristo, Madam Melphi ile evlidir ve iki erkek çocuk sahibidir. Eczaneyi işlettiği sürece kardeşi İlya da zaman zaman kendisine yardımcı olmuştur. 1947'lerde Boyacıköy eczanesinde çalışan Hanife Kaplan, o yılları şöyle anlatır:

“Boyacıköy Eczanesi çok eski bir eczanedir. Ben Emirgan İlkokulu'nu bitirdikten sonra Eczacı Hristo, babam balıkçı Mustafa Kaptan'dan dükkânına yardımcı olması için kardeşlerimden birini istemiştir. Babam abimi vermek istemiş, ancak Eczacı Hristo bayan eleman istiyorum deyince babam da beni eczaneye çirak olarak vermiş. Zaman içerisinde kalfa oldum. O yıllarda Boyacıköy ve çevre mahallerde birçok doktora hizmet veriyorduk. Galata'daki Saint George Hastanesi'nde çocuk doktoru olan Madam Sophia (Ecz. Hristo'nun da baldızıdır), Diş Hekimi Sadık İnandı, Dahiliye doktoru Bakaçeli, Dr. Mihail Aslanyan, Yeniköy'de Dr. Ohannes Kasparyan, Dr. Muvaffak Gören, Dr. Cemil Barlas gibi ismini hatırlayabildiğim doktorlar reçetelerini bize gönderirlerdi. O yıllarda eczanemizde birçok ilacı da kendimiz yapardık. Asitborik, Gripin asithidrik, bikarbonat de sud, İngiliz tuzu, oksijenli su, limikol, peridrol, pudra, kolonya vb. gibi tıbbi ilaçları kendimiz hazırlardık. Kolonyamız da çok güzeldi. Özellikle kendi imalâtımız olan şipir [Chypre / Kıbrıs] ve leylak kolonyası çok popülerdi.”²⁸

Boyacıköy Eczanesi'nin 1950'li yıllardaki görünümü (Ecz. Sena Gürlek Arşivi)..

²⁵ Remzi Kocaer, *Türkiye Eczacılar Almancağı 1949*, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul 1949, s. 160, 282, 356.

²⁶ *İstanbul Eczaneleri*, EKN Eczacı Kütüphanesi Neşriyatı 30, İstanbul 1955, s. 17.

²⁷ İlhami Tez, *Meslek Rehberi 1: Türkiye Eczaneleri*, EKN Eczacı Kütüphanesi Neşriyatı 60, İstanbul 1958, s. 14.

²⁸ Ergun Tamur, Boyacıköy Eczanesi, 16 Ocak 2008, <http://www.yvik.org.tr/index.asp?pg=kh&newID=920>

Papahristo ve ailesi Boyacıköy'de yaşadıkları 6-7 Eylül 1955 olaylarından sonra tedirgin olurlar. Çünkü olaylar sırasında Boyacıköy'de de Rumlara ait yerler talan edilmiş, ancak Papahristo'yu çok seven ve sayan köy halkı onu dışarıdan gelenlere karşı korumuştur. Bundan sonra Papahristo'nun eşi ve ailesi yurt dışına gider, kendisi kalmak için bir süre direnir, ancak olanlardan çok kırıldığı için sonunda eczaneyi devretmeye karar verir. Söylendiğine göre bu kırgınlık sonucunda eczane, 1964 yılında devredilene kadar biraz bakımsız kalmıştır. Hristo Bey, Kasım 1964'te eczaneyi Eczacı Memduh Yörük'e devreder ve bir süre sonra ülkeyi terk ederek Atina'ya yerleşir. Papahristo ülkeden ayrıldığında 55 yaşındadır.²⁹

Eczacı Memduh Yörük ve Kalfası Yakup Akgür (Ecz. Sena Gürlek Arşivi).

Boyacıköy Eczanesi'ni Ecz. Hristo Papahristo'dan devralan Ecz. Memduh Yörük, 29 Şubat 1929'da Sinop Boyabat'ta doğar. Boyabat İlkokulu ile Samsun Lisesi'ni bitiren Memduh Bey, liseden sonra eğitimine beş yıl ara vererek memuriyet yapar. Daha sonra yüksek öğrenim yapmak için İstanbul'a gelir, önce İstanbul Üniversitesi Kimya Fakültesi'ne girer, daha sonra burayı bırakarak girdiği İstanbul Üniversitesi Eczacılık Okulu'ndan 1957 yılında mezun olur. Mezun olduktan sonra iki yıl Nazilli'de bir eczanede mesul müdürlük yapar, 1959'dan 1964'e kadar ise Boyabat'ta Yörük Eczanesi'ni açıp işletir. O yıllarda İstanbul'a yerleşmeyi düşünen Memduh Bey'e, İstanbul'da bir ecza deposunun sahibi olan sınıf arkadaşı, Boyacıköy'deki eczanenin devredilmek istendiğinden söz eder ve onun İstanbul'a yerleşmesine vesile olur. Ecz. Memduh Yörük böylece 1964 Kasım'ında eczaneyi Eczacı Hristo Papahristo'dan devralarak işletmeye başlar.

²⁹ Eczacı Sena (Yörük) Gürlek ve annesi Arkeolog Selma Yörük ile 20 Nisan 2010 tarihinde yapılan görüşme kayıtları.

Boyacıköy Eczanesi'nin 1960'lı yıllardaki görünümü (Ecz. Sena Gürlek Arşivi).

Papahristo çevrede çok sevilen ve tanınan biridir, bu nedenle Memduh Bey'i köye yerleştirmek, çevreye tanıtmak ve ona eczaneyi öğretmek amacıyla eczanede 6 ay daha onunla birlikte çalışır. Hatta Hristo Bey Atina'ya döndükten sonra da iletişimleri devam eder. Memduh Bey İstanbul'a gelirken Boyabat'taki eczanesinde birlikte çalıştıkları kalfası Yakup Akgür'ü de getirir. Eczanede uzun yıllar birlikte uyum içinde çalışırlar. Memduh Yörük 1970'de arkeolog Selma Hanım'la evlenir ve biri kız biri erkek iki çocukları olur. Eşi Selma Hanım "Eczaneyi devraldığımızdan beri aynı dolapları kullandık, hiç değiştirmedik. En son Hristo Bey'den önce değiştirildiğini sanıyorum. Yalnız binamız çok bakım isteyen bir bina, deniz kenarı olması bu bakım ihtiyacını artırıyor, bunu sağlamaya çalışıyoruz" diyor. Eczaneyi 1984 yılına kadar işleten Memduh Bey, 9 Nisan 1984 günü geçirdiği ani bir kalp kriziyle yaşamını yitirir. Eczane, Memduh Bey'in ölümünden sonra, yasal bir haktan yararlanılarak 10 yıl mesul müdürle yürütülür. Bu süre zarfında emektar kalfa Yakup Akgür ile Memduh Bey'in eşi Selma Yörük eczanenin işlerine nezaret ederler. Eczanenin ilk mesul müdürü Ecz. Lamia Barutçuoğlu, Özel İstanbul Eczacılık Yüksek Okulu mezunu, ikinci mesul müdür Necla Özparlak ise İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunudur. Bu süreçte, köy halkı olarak söz ettikleri Boyacıköylüler de kendilerine çok yardımcı olur. Eczane, 10 yıl böyle işletildikten sonra, Memduh Bey'in kızı Sena (Yörük) Gürlek 1994 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun olarak eczanenin yönetimini devralır. Günümüzde eczaneyi işletmeye devam eden Ecz. Sena Yörük, 18 Mart 1972 İstanbul doğumludur. Emirgan İlkokulu ve İstanbul Erkek Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden 1994 yılında mezun olmuştur ve üç çocuk sahibidir. Eczacı Sena Hanım'a Boyacıköy

Eczaanesi'nde bugün kalfası Osman Oran yardımcı olmaktadır. Babası Eczacı Memduh Yörük'ü 12 yaşındayken kaybeden Sena Hanım onunla ilgili anımsadıklarını şöyle özetlemektedir: "Mesleđine çok bağlı, sevecen ancak çok ciddi biriydi. Bu ciddiyeti bozacağından olsa gerek bizi eczaneye çok sokmak istemezdi, ancak düşer bir yerimiz kanarsa, pansuman yaptırmak için girebilirdik."^{30:31:32}

Günümüzde Boyacıköy Eczanesi'ni işleyen Ecz. Sena Yörük Gürlek, annesi Selma Yörük ve kalfası Osman Oran (Fotoğraf G. Dinç).

Günümüzde Boyacıköy Eczanesi eski ve yeni bünyesinde barındıran, eski yıllarından kalan materyalin değerini bilerek, onları güzel bir sunumla günümüze ulaştıran bir konumdadır. Eczane, İstanbul'un çok özel ve tarihi bir semtinde bulunmasının yanı sıra, geçmiş yıllarına ait materyalin değerlendirilerek teşhir raflarında toplanmasıyla da özel bir değer kazanmıştır. Bu tarihsel materyal arasında eski resimler, el yazısı kayıtlar, büyük bir havan, tartı aleti, serum şişeleri, ilaç ve kozmetik şişe, kavanoz ve kutuları, ampuller, şişe çekme camları, şişelere kolonya doldurma seti, üzerinde eczaneye ve eski sahiplerine ait etiketler bulunan yapma müstahzar şişeleri, eski kodeks ve eczacılık kitapları, Eczacı Memduh Yörük'e ait diploma ve resimler yer almaktadır.

³⁰ A. C. Ekinci, a.g.m., s. 34-35.

³¹ Remzi Kocaer, *Türkiye Eczacılar Almanağı 1966*, Kulen Basımevi, İstanbul 1966, s. 153, 307, 331.

³² Eczacı Sena (Yörük) Gürlek ve annesi Arkeolog Selma Yörük ile 20 Nisan 2010 tarihinde yapılan görüşme kayıtları.

Boyacıköy Eczanesi’deki tarihi malzemeler arasında bulunan Hasan Eczanesi’ne (Pharmacie Hassan) ait ‘Hasan Kuvvet Şurubu’ şişesi (Fotoğraf G. Dinç).

Boyacıköy Eczanesi, günümüzde yaşayan tarihi eczanelerimizin en eskilerindedir. Ondan daha eski birkaç eczanemiz olmasına karşın günümüze kadar bunların çoğu ya kapanmış ya da yer değiştirmiştir. Boyacıköy Eczanesi ise şimdiki bilgilerimize göre en azından 135 senedir (1875’den beri) aynı yerde hizmet veren, İstanbul’un ve büyük olasılıkla belki de ülkemizin tek eczanesidir.³³ Eczanede eski yıllardan kalan birçok obje özenle korunmuş olarak sergilenmektedir. Boyacıköy Eczanesi’ni günümüze ulaştıran özverili koruma ve özenin gelecek kuşaklarca da sürdürülmesi ve eczanenin yaşatılmasını dilerim.

³³ A. C. Ekinci, a.g.m., s. 34-35.

Boyacıköy Eczanesi'deki tarihi ilaç şişelerinden bir görünüm (Fotoğraf G. Dinç).

Boyacıköy Eczanesi'ni işleten eczacılardan Hristo Papahristo'ya ait bir ilaç kutusu (Eczacı Murat Özdoğan Türk eczacılık tarihi koleksiyonu).

Açıklama: Boyacıköy Eczanesi'ni şu an işleten Ecz. Sena (Yörük) Gürlek ve annesi Ark. Selma Yörük'e, eczane ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri paylaştıkları ve tarihi bir değerimizi yaşatmakta gösterdikleri çaba için; Ecz. Murat Özdoğan ve eşi Ecz. Suzan Özdoğan'a, Kızıltoprak'ta bulunan Tolga Eczanesi'nde sergiledikleri Boyacıköy Eczanesi'ne ait ahşap ilaç kutusunun resimini kullanmama izin verdikleri için çok teşekkür ederim.

Boyacıköy Pharmacy:

A witness to the local history of the Bosphorus in Istanbul

Boyacıköy Pharmacy, located in Emirgan on the Bosphorus is housed on the first floor of a historical building. The pharmacy which was founded in 1875 is one of the oldest pharmacies in Istanbul. It has been endowed to the Foundation of Fener (Phanariote) Greek High School on the condition that it will remain a drugstore. It is still in service after 135 years.

The pharmacy was established by a certain Todori, an Ottoman Greek pharmacist. Later on, it was owned by pharmacists; Mehmet, Mıgırđıç, Mehmet Nazmi, Hristo Papahristo and Memduh Yörük. Presently, it is run by Sena (Yörük) Gürlek, the daughter of the late Memduh Yörük. The pharmacy still keeps its historical identity which is highlighted in this article.

Key words: Boyacıköy Pharmacy, Istanbul pharmacies, History of pharmacy.

İstanbul Tarihine Tanıklık Eden Bir Eczane: Boyacıköy Eczanesi

Boyacıköy Eczanesi, İstanbul Boğazı'nın en güzel yerlerinden birinde, Emirgan Boyacıköy'de, tarihi bir binanın alt katında konumlanmıştır. 1875 yılında kurulan eczane, nesiller boyunca kesintisiz hizmet vererek günümüze ulaşan nadir İstanbul eczanelerden biridir. Eczane, kuruluşundan itibaren sadece eczane olarak kullanılması şartıyla Fener Rum Erkek Lisesi Vakfı'na bağışlanmış olması nedeniyle, 135 yıldır eczane olarak hizmet vermeye devam etmektedir. İlk kez Rum asıllı Osmanlı vatandaşı Eczacı Todori tarafından kurulan eczane, yıllar içinde Ecz. Mehmet, Ecz. Mıgırđıç, Ecz. Mehmet Nazmi, Ecz. Hristo Papahristo ve Ecz. Memduh Yörük tarafından işletilmiştir. Günümüzde Ecz. Memduh Yörük'ün kızı Ecz. Sena (Yörük) Gürlek tarafından işletilmeye devam edilen eczane, tarihi özelliğini korumaktadır. Makalede, İstanbul'un eczacılık tarihinde yer edinmiş ve halen yaşayan en eski eczanelerinden biri olan Boyacıköy Eczanesi ile eczaneyi günümüze değin yaşatan eczacılar tanıtılmıştır.

Anahtar sözcükler: Boyacıköy Eczanesi, İstanbul eczaneleri, Eczacılık tarihi.